

OPONENTSKÝ POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

Meno autorky habilitačnej práce	PaedDr. Nina Kozárová, PhD
Názov habilitačnej práce	Metóda pojmového mapovania ako prostriedok hodnotenia v edukačnom procese
Rok predloženia habilitačnej práce	2021
Meno oponentky	doc. PaedDr. Alica Petrasová, PhD.
Pracovisko oponentky	Katedra prírodovedných a technických disciplín

Aspekty posudzovanej práce a ich hodnotenie

Aktuálnosť a výskumná relevantnosť témy HabP	<i>aktuálnosť témy HabP v súčasnom odborovom diskurze doma a v zahraničí; miera reflektovania súčasného poznania a trendov v predmetnej oblasti výskumu</i>
<p>Habilitačná práca sa venuje problematike pojmového mapovania ako prostriedku hodnotenia v edukačnom procese. Výber i spracovanie témy je pre pedagogickú teóriu a prax potrebný a aktuálny, keďže v slovenskom prostredí je to ešte stále nová a nepreskúmaná oblasť.</p>	
Adekvátnosť štruktúry HabP	<i>formulácia cieľov vo vzťahu k téme HabP; pomer rozsahu teoretickej a praktickej časti práce; úroveň teoretickej a empirickej analýzy riešenej problematiky; vnútorná vyváženosť a logická nadväznosť jednotlivých častí práce</i>
<p>Konštatovanie autorky, že „...kvalitu vzdelávania môže podstatne zvýšiť implementovanie problematiky mentálnych reprezentácií žiakov...“ bolo v práci podporené dôkazmi a príkladmi. Spracované teoretické kapitoly aj metodologické východiská habilitačnej práce sú dôkazom, že autorka vhodným spôsobom selektovala domáce a zahraničné pramenné zdroje. Práca (173 strán + prílohy) je rozdelená do štyroch kapitol, ktoré majú logickú štruktúru a sú spracované na veľmi dobrej úrovni. Z formálneho hľadiska nie sú v predkladanej práci závažnejšie nedostatky, t.j. práca je napísaná v súlade s príslušnými STN.</p>	
Kvalita spracovania teoretických východísk	<i>adekvátnosť vymedzenia témotvorných pojmov v národnom a medzinárodnom kontexte; úroveň komparatívnej a kritickej analýzy problematiky; kvalita spracovania prehľadu výskumov v danej oblasti; relevantnosť použitých zdrojov resp. zdrojových databáz; preukázanie adekvátneho rozhľadu v skúmanej oblasti zmapovaním doterajšieho poznania; vhodnosť a etickosť práce s primárnymi a sekundárnymi bibliografickými zdrojmi</i>
<p>Spracované teoretické kapitoly habilitačnej práce sú dôkazom, že autorka vhodným spôsobom selektovala domáce a zahraničné pramenné zdroje. Preukázala, že sa v skúmanej problematike výborne orientuje. Analyzovala teoretické východiská, predstavila podobu práce s mentálnymi reprezentáciami žiakov prostredníctvom metódy pojmového mapovania v edukačnom procese, charakterizovala modely hodnotenia a prezentovala realizované výskumné zistenia v predmetnej oblasti.</p>	
Adekvátnosť výskumnej metodológie	<i>formulovanie teoreticko-metodologických východísk; vymedzenie výskumnej paradigmy a výskumného problému; stanovenie výskumných otázok a cieľov; vhodnosť výskumného postupu a výskumných metód</i>
<p>V empirickej časti habilitačnej práce autorka formulovala teoretické vyvodenie výskumného problému a metodologické východiská habilitačnej práce: výskumný problém,</p>	

<p>charakterizovala základné pojmy, ciele, otázky, prezentovala výskumnú stratégiu, jej jednotlivé etapy a závery. Analýzou výsledkov výskumu jednoznačne preukázala, že metóda pojmového mapovania predstavuje vhodný nástroj na hodnotenie výsledkov vzdelávania žiakov. Oceňujem vytvorený komplexný model hodnotenia pojmovej mapy. Skonstruovala model, ktorý je flexibilne použiteľný na rôzne vzdelávacie oblasti a vyučovacie predmety.</p>	
<p>Výsledky výskumu a ich interpretácia</p>	<p><i>rozsah a úroveň dosiahnutých výsledkov; kvalita analýzy a interpretácie zistení; úroveň diskusie, konfrontácie a relativizácie dosiahnutých výsledkov v kontexte aktuálne platnej teórie v skúmanej oblasti</i></p>
<p>Predkladaná monografia „Metóda pojmového mapovania ako prostriedok hodnotenia v edukačnom procese“ predstavuje návrh metódy, ktorá podporuje nielen samostatné myslenie žiakov, porozumenie pojmov v súvislostiach, spájanie poznatkov do zmysluplných štruktúr, ale aj rozvoj ich metakognície a v neposlednom rade predstavuje pojmovanie vhodnú metódu na overovanie a hodnotenie učebného výkonu žiakov, nakoľko ponúka omnoho komplexnejší náhľad do systému a vedomostí žiakov. Realizované výskumné zistenia potvrdili, že poznanie mentálnych reprezentácií žiakov, prostredníctvom metódy pojmového mapovania, predstavuje efektívny spôsob výučby. Analýzou pojmových máp žiakov autorka práce preukázala, že mapy umožňujú vizualizovať poznatky v hierarchickej štruktúre. Prostredníctvom pojmových máp dokážeme pomerne jednoduchým spôsobom zachytiť vnútornú mentálnu reprezentáciu jednotlivcov. Tieto skutočnosti poukazujú na potenciál pre používanie metódy pojmového mapovania nielen ako nástroja na učenie sa, zaznamenávanie poznámok, ale aj ako prostriedku na hodnotenia vedomostí žiakov.</p>	
<p>Formulovanie záverov HabP a jej aplikačných možností</p>	<p><i>jasná formulácia tvrdení v závere, naznačenie/otváranie nových otázok pre ďalší výskum, implikácie vo vzťahu k edukačnej praxi</i></p>
<p>V závere habilitačnej práce autorka odporúča, aby učitelia častejšie zarad'ovali metódu pojmového mapovania do edukačného procesu, pretože žiakom pomáha v lepšom porozumení celkovej štruktúry danej témy, umožňuje im nachádzať vzájomné prepojenia a uvedomovať si hierarchické usporiadanie vybraných pojmov v rámci celej témy. Tiež dokážu identifikovať a interpretovať nesprávne pochopené vzťahy a pojmy, ktoré môžu viesť k tvorbe miskonceptí.</p> <p>Oceňujem stanovenie si ďalších výskumných cieľov: analýzu a deštruovanie mentálnych reprezentácií žiakov (odstránenie chýb na úrovni vstupu/spracovania/výstupu), štandardizáciu výskumného nástroja, ktorým sme v predkladanej monografii hodnotili jednotlivé mentálne reprezentácie žiakov, porovnanie textov v učebniciach s hovorenými a písanými textami žiakov (z hľadiska spôsobu vytvárania a ukotvovania pojmov).</p>	
<p>Jazyková a formálna stránka HabP</p>	<p><i>rešpektovanie odbornej komunikačnej normy a žánrovej normy; zrozumiteľnosť a presvedčivosť výkladu a argumentácie; uplatňovanie spisovných jazykových noriem; kvalita a funkčnosť príloh; úroveň grafickej stránky HabP</i></p>
<p>Habilitačná práca je kultivovane štylizovaná s použitím správnej odbornej terminológie a rešpektujúci vedeckú etiku.</p>	
<p>Stanovisko k protokolu o kontrole originality HabP</p>	<p><i>vyjadrenie k akceptácii percenta zhody s prácami v CRZP</i></p>

Akceptujem percento zhody s prácami v CRZP.	
Záverčné zhodnotenie HabP	<i>silné a slabé stránky HabP; prínos HabP pre rozvoj danej oblasti poznania</i>
<p>Predložená habilitačná práca má charakter vedeckej práce. Autorka na základe výskumu s využitím bohatého dokladového materiálu preukazuje schopnosť samostatne vedecky a tvorivo pracovať v oblasti výskumu a pripravenosť na riešenie teoretických i praktických problémov vedného odboru. Prácou prezentuje schopnosť spracovať zvolený odborný problém s medziodborovým prístupom a s vypracovaním záveru a diskusie. Práca je napísaná vedeckým štýlom, rešpektuje bibliografickú normu, zrozumiteľne formuluje východiská, transparentne popisuje výskumné procedúry, prehľadne exponuje dôležité zistenia s primeranou argumentáciou, štylistika je odborná a vecná, graficky je monografia kvalitne adjustovaná.</p>	
Formulovanie diskusnej otázky na obhajobu	
<p>Výskum v oblasti neurovied v posledných desaťročiach poskočil na doposiaľ nevídanú métu, v ktorej sa doteraz odvažovali pohybovať skôr filozofi ako vedci. Vďaka moderným technológiám a novým vedeckým metódam dokážeme mapovať rôznorodé procesy, ktoré sa v mozgu odohrávajú a vypovedať o ňom viac než kedykoľvek predtým. Preto sa v súčasnosti môžeme obracať na neurovedcov nielen kvôli vysvetleniu základného fyziologického fungovania neurálnej sústavy, ale aj kvôli objasneniu zákonitostí ľudského poznávania. Tieto poznatky môžu byť veľmi cenné pre ľudí, ktorých poslanie alebo povolanie v sebe zahŕňa prácu s ľudským poznávaním, obzvlášť pre pedagógov. Prepojenie učenia a neurovied môže byť obojstranne prospešným procesom, ktorý jednej strane môže priniesť uznanie a využitie ich poznatkov v praxi, a druhej napríklad inovatívny rozvoj učebných stratégií a metód, napr. aj metódy pojmového mapovania.</p> <p>- Zaujíma ma Váš názor, prečo toto obohacujúce prepojenie vedci a vzdelávatelia dospelých doposiaľ nevnímajú ako samozrejmosť.</p>	

Formalizovaný záver posudku:

Habilitačnú prácu „Metóda pojmového mapovania ako prostriedok hodnotenia v edukačnom procese“ PaedDr. Niny Kozárovej, PhD. **odporúčam** k obhajobe.

Prešov, 1. decembra 2021

doc. PaedDr. Alica Petrasová, PhD.